

Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern

2017/2089(INI)

11.1.2019

OPINJONI

tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern

għall-Kumitat għall-Affarijiet Kostituzzjonali

dwar l-implimentazzjoni tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea fil-qafas istituzzjonali tal-UE
(2017/2089(INI))

Rapporteur għal opinjoni: Dennis de Jong

PA_NonLeg

SUĞGERIMENTI

Il-Kumitat għal-Libertajiet Ċivilji, il-Ġustizzja u l-Intern jistieden lill-Kumitat għall-Affarijiet Kostituzzjonali, bħala l-kumitat responsabbi, biex jinkorpora s-suġġerimenti li ġejjin fil-mozzjoni għal riżoluzzjoni tiegħu:

- wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari l-Artikoli 44 u 51 tagħha;
 - wara li kkunsidra l-istudju bit-titlu "The interpretation of Article 51 of the EU Charter of Fundamental Rights: the dilemma of stricter or broader application of the Charter to national measures" (L-interpretazzjoni tal-Artikolu 51 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE: id-dilemma ta' applikazzjoni aktar stretta jew usa' tal-Karta għal miżuri nazzjonali), ippubblikat fi Frar 2016 mid-Dipartiment Tematiku għall-Politiki C għad-Direttorat Ġenerali għall-Politiki Interni tiegħu;
 - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-25 ta' Ottubru 2016 dwar l-istabbiliment ta' mekkaniżmu tal-UE dwar id-demokrazija, l-istat tad-dritt u d-drittijiet fundamentali¹, b'mod partikolari l-paragrafu 20 tagħha,
 - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-16 ta' Frar 2017 dwar evoluzzjonijiet u aġġustamenti possibbli fl-istruttura istituzzjonali attwali tal-Unjoni Ewropea², b'mod partikolari l-paragrafu 45 tagħha,
- A. billi l-Artikolu 6(1) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE) jirrikonoxxi d-drittijiet, il-libertajiet u l-principji stabbiliti fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea tas-7 ta' Dicembru 2000, kif adattata fi Strasburgu, fit-12 ta' Dicembru 2007 u li għandha l-istess valur legali bħat-Trattati.
- B. billi, skont l-Artikolu 51 tal-Karta, id-dispożizzjonijiet tagħha huma indirizzati, fost oħrajn, lill-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċi u l-aġenziji tal-Unjoni; billi l-Artikolu 51(1) jiddikjara li d-dispożizzjonijiet tal-Karta huma indirizzati lill-Istati Membri "biss meta jkunu qed jimplimentaw il-liġi tal-Unjoni";
- C. billi l-Artikolu 51(1) jiddikjara li l-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Unjoni "għandhom [...] jippromwovu l-applikazzjoni" tal-Karta; jenfasizza li l-Karta mhixiex biss sett ta' projbizzjonijiet iż-żda għandha titqies ukoll bħala ghoddha biex jiġu adottati miżuri sabiex jiġi żgurat it-twettiq effettiv tad-dispożizzjonijiet tagħha;
- D. billi l-Artikolu 6 tat-TUE jenfasizza wkoll li d-drittijiet fundamentali, kif iggarantiti mill-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem (KEDB), iridu jikkostitwixxu principji ġenerali tad-dritt tal-Unjoni;
- E. billi l-Artikolu 151 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) jirreferi għad-drittijiet soċjali fundamentali bħal dawk stabbiliti fil-Karta Soċjali Ewropea;

¹ GU C 215, 19.6.2018, p. 162.

² GU C 252, 18.7.2018, p. 201.

- F. billi l-istudju tiegħu ta' Novembru 2017 dwar l-implementazzjoni tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali fil-qafas istituzzjonali tal-UE¹ jikkunsidra, *inter alia*, ir-rilevanza tal-Karta għall-attivitajiet tal-Kummissjoni fl-ambitu tat-Trattat li jistabbilixxi l-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbiltà (it-Trattat dwar il-MES) u fil-kuntest tas-Semestru Ewropew; billi ftit li xejn qed tingħata attenzjoni lid-drittijiet soċjali stabbiliti fil-Katra fil-governanza ekonomika tal-Unjoni; billi dawn id-drittijiet għandhom jitqiesu bħala drittijiet fundamentali ġenwini;
- G. billi l-Aġenzija tal-UE għad-Drittijiet Fundamentali (FRA) ifformulat għadd ta'rakkomandazzjonijiet għall-implementazzjoni effikaċi tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali fl-opinjonijiet tagħha "Improving access to remedy in the area of business and human rights at the EU level"² (It-titjib tal-aċċess għal rimedju fil-qasam tad-drittijiet tan-negożju u tal-bniedem fil-livell tal-UE) u "Challenges and opportunities for the implementation of the Charter of Fundamental Rights"³ (L-isfidi u l-opportunitajiet għall-implementazzjoni tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali);
1. Jiddikjara li l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali trid tiġi applikata b'rispett shiħ għall-KEDB, filwaqt li tiġi rikonoxxuta wkoll l-importanza tal-Karta Soċjali Ewropea u l-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali u jistieden lill-Kummissjoni thaffef il-proċedura ta' adeżjoni tal-UE għall-KEDB u tagħti priorità akbar lill-eżami tal-possibbiltà li l-UE taderixxi mal-Karta Soċjali Ewropea;
 2. Iheġġeg lill-Kummissjoni tiċċċara l-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 51 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali minħabba li interpretazzjonijiet differenti jżidu mal-konfużjoni u jagħmlu l-applikazzjoni tal-Karta mhux čara u mhux sodisfaċenti⁴;
 3. Jistieden lill-Kummissjoni biex tipprovdi lill-Istati Membri tal-UE gwida dwar il-mod li bih għandhom jitqiesu d-drittijiet fundamentali meta jimplimentaw il-liġi tal-Unjoni;
 4. Jenfasizza li l-Artikolu 51(1) tal-Karta jappella għall-promozzjoni tad-drittijiet u l-principji stabbiliti fih u jsemmi r-rabta bejn il-valuri tal-Unjoni u l-Karta, kif ukoll il-kriterji ta' Copenhagen għall-adeżjoni ta' pajiżi terzi mal-Unjoni; jiddispjaċi li s'issa l-UE m'għandhiex għad-dispożizzjoni tagħha mekkaniżmu komprensiv għall-protezzjoni tad-demokrazija, l-istat tad-dritt u d-drittijiet fundamentali, kif rakkomandat mill-Parlament fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-14 ta' Novembru 2018⁵, li jippermetti l-skrinjar sistematiku tal-iżviluppi fl-istituzzjonijiet u l-korpi tal-UE u fl-Istati Membri li jeħtieġ azzjoni biex jiġi protetti u ssodisfati d-drittijiet, il-libertajiet u l-principji tal-Karta; jissuġġerixxi, b'mod partikolari, li l-kundizzjonijiet stipulati fil-kriterji ta' Copenhagen dwar id-drittijiet fundamentali ma jintużawx sempliċement darba bħala prekundizzjonijiet għall-adeżjoni, iżda li l-Istati Membri jiġi vvalutati fir-rigward tagħhom b'mod perjodiku;

¹ "The Implementation of the Charter of Fundamental Rights in the EU institutional framework", (L-implementazzjoni tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali fil-qafas istituzzjonali tal-UE), il-Parlament Ewropew, id-Direttorat Ĝenerali għall-Politiki Interni, id-Dipartiment tal-Politika C – Id-Drittijiet taċ-Ċittadini u l-Affarijiet Kostituzzjonali, Novembru 2017.

² FRA Opinjoni 1/2017, l-10 ta' April 2017.

³ FRA Opinjoni 4/2018, l-24 ta' Settembru 2018.

⁴ Ara, pereżempju, it-taqSIMA 2.3 tal-Opinjoni tal-FRA 4/2018 tal-24 ta' Settembru 2018.

⁵ Testi adottati, P8_TA(2018)0456.

5. Jinnota bi tkassib li l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tapplika biss fl-Istati Membri meta jimplimentaw il-ligi tal-UE u jistieden lill-istituzzjonijiet differenti tal-UE jikkunsidraw isaħħu l-kamp ta' applikazzjoni tal-Karta fir-reviżjoni li jmiss tat-Trattat;
6. Jistieden lill-Kummissjoni, lill-istituzzjonijiet l-oħra tal-UE u lill-gvernijiet nazzjonali u reġjonali tal-Istati Membri jikkonsultaw b'mod regolari l-FRA meta jkunu involuti ddrittijiet fundamentali; jitlob, barra minn hekk, biex fil-qafas tas-Semestru Ewropew tīgħi introdotta valutazzjoni u revizjoni obbligatorja tal-adeżżjoni tal-Istati Membri mad-dispożizzjonijiet tal-Karta;
7. Jesprimi t-thassib tiegħu dwar in-nuqqas ta' valutazzjoni jiet tal-impatt fuq id-drittijiet fundamentali mwettqa sistematikament qabel l-adozzjoni mill-Kummissjoni tal-proposti leġiżlattivi tagħha u jistieden lill-Kummissjoni, lill-Kunsill u lill-Parlament iwettqu kontrolli indipendenti u komprensivi ta' kompatibbiltà u valutazzjoni jiet tal-impatt tad-drittijiet fundamentali għal kull proposta leġiżlattiva, biex b'hekk jintegraw id-drittijiet fundamentali fl-oqsma tal-politiki rilevanti kollha;
8. Jitlob lill-Kummissjoni, lill-Kunsill u lill-Parlament jipprevedu forom sistematici ta' konsultazzjoni ta' korpi u istituzzjonijiet b'għarfien espert dwar id-drittijiet tal-bniedem b'mod ġenerali u dwar il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali b'mod partikolari; jirreferi, f'dan ir-rigward, għall-FRA u għall-korpi rilevanti tal-Kunsill tal-Ewropa u tan-Nazzjonijiet Uniti;
9. Ifakk li l-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet¹ li l-Kummissjoni teħtieg tirrispetta bis-shiħ il-Karta anki fil-kompli allokati lilha fit-Trattat dwar il-MES, b'mod partikolari fir-rigward tal-iffirmar ta' memoranda ta' ftehim, u li l-istess jaapplika għarr-rakkomandazzjoni speċifici għall-pajjiż fil-kuntest tas-Semestru Ewropew; jistieden lill-Kummissjoni tintegħha b'mod sistematiku l-valutazzjoni jiet tal-impatt fuq id-drittijiet fundamentali fil-governanza soċċoekonomika tal-UE, filwaqt li tqis b'mod partikolari l-kompatibbiltà mad-dispożizzjoni soċċali tal-Karta.
10. Jinnota li l-lakuni fit-traspożizzjoni u l-implementazzjoni xierqa tal-ligi tal-UE fl-Istati Membri jista' jkollhom impatt reali fuq it-tgawdija tad-drittijiet fundamentali tal-UE; ifakk, f'dan is-sens, fir-rwol tal-Kummissjoni bħala gwardjana tat-Trattati, u li b'hekk finalment – jekk mhux primarjament – hija responsabbi għas-salvagħwardja tad-drittijiet fundamentali, jekk ikun meħtieg, permezz ta' proceduri ta' ksur; jitlob f'dan ir-rigward biex ikun hemm tmexxija aktar iddeterminata fl-iżgħurar ta' implementazzjoni adegwata tal-leġiżlazzjoni tal-UE, l-aktar dwar id-dritt għal protezzjoni ambjentali mogħi fl-Artikolu 37 tal-Karta, permezz ta' proceduri ta' ksur aktar diligenti, iddeterminati u ddettaljati; ifakk l-importanza ta' skjerament immedjat u implementazzjoni adgewata tal-Access għall-Pilastru tal-Ġustizzja tal-Konvenzjoni ta' Aarhus;
11. Jenfasizza l-fatt li l-applikazzjoni tal-Karta testendi wkoll għall-aġenziji tal-UE; jiddikjara, għalhekk, li kull meta r-regolamenti jew id-deċiżjonijiet li jistabbilixxu l-aġenziji jiġu abbozzati jew riveduti, għandha tīgħi inkluża referenza għall-ħtiega li l-aġenziji jirrispettaw, fi ħdan il-mandati rispettivi tagħhom, il-Karta u l-ligi internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem; jistieden lill-aġenziji kollha jadottaw

¹ Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) tal-20 ta' Settembru 2016, *Ledra Advertising Ltd et vs Il-Kummissjoni Ewropea u l-Bank Ċentrali Ewropew (BCE)*, ECLI:EU:C:2016:701.

strategija għad-drittijiet fundamentali, inkluż kodici ta' kondotta għall-persunal tagħhom u mekkaniżmu indipendenti biex jiġi identifikat u rrapporat ksur tad-drittijiet fundamentali; jinkoragħixxi, b'mod partikolari, lill-Frontex u l-Ufficċju Ewropew ta' Appoġġ fil-qasam tal-Asil (EASO) biex jikkonformaw bis-sħiħ mal-Karta , mhux biss permezz tal-politiki ġenerali tagħhom, iżda wkoll fl-attivitajiet ta' kuljum tal-gwardji tal-fruntieri u tal-kosta, kif ukoll tal-uffiċċali responsabbi mill-asil, assenjati lil dawn l-aġenziji;

12. Jitlob li l-adozzjoni tad-Direttiva orizzontali tal-UE kontra d-diskriminazzjoni¹ tiġi konkluża mingħajr dewmien, sabiex jiġu żgurati aktar id-drittijiet fundamentali fi ħdan l-Unjoni permezz tal-adozzjoni ta' legiżlazzjoni konkreta tal-UE, u b'hekk tiġi evitata l-interferenza attwali tal-Artikolu 51;
13. Ifakkarr fl-importanza tal-principju tas-sussidjarjetà, filwaqt li fl-istess hin jinkoragħixxi lill-Istati Membri japplikaw il-Karta fil-potenzjal sħiħ tagħha fkonformità mal-KEDB u jheġġeġ l-iskambju tal-ahjar prattiki fost l-Istati Membri, l-Unjoni u l-aġenziji tagħha; ifakkarr u jheġġeġ l-apprezzament, l-interpretazzjoni u l-implementazzjoni pozittivi tal-Karta mill-imħallfin nazzjonali;
14. Jenfasizza li l-Karta tikkostitwixxi probabbilment l-ghoddha ewlenja għad-difiża, il-promozzjoni u t-twettiq tal-valuri tal-Unjoni, permezz tal-implementazzjoni tagħha f-politiki u attivitajiet politici specifici; jenfasizza li huwa essenzjali li l-UE tiddefendi dawn il-valuri kemm fil-politika esterna tagħha u internament, billi ssahħaħ il-kopertura tal-Karta għaċ-ċittadini u r-residenti tagħha, kif ukoll fl-ospitar tar-refugjati u tal-akkoljenza tal-migrant;
15. Jenfasizza li l-istituzzjonijiet, l-aġenziji u l-korpi kollha tal-UE, inkluża l-Frontex, u l-Istati Membri huma marbuta bis-sħiħ bid-dispożizzjoni tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali;
16. Ifakkarr li kemm it-Trattati kif ukoll il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali jagħmlu referenza għall-protezzjoni tal-minoranzi nazzjonali u d-diskriminazzjoni fuq il-baži tal-lingwa; jitlob li jittieħdu passi amministrattivi konkreti fi ħdan l-istituzzjonijiet tal-UE sabiex il-gvernijiet nazzjonali jiġi mħeġġa jsibu soluzzjoni nistostenibbi u jippromwovu l-kultura tad-diversità lingwistika fl-Istati Membri tagħhom, lil hinn mil-lingwi uffiċċiali tal-UE;
17. Iħegġeġ il-ħolqien u l-promozzjoni tal-istituzzjonijiet nazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem, li jikkontribwixxu għall-iżgurar tal-ħarsien tad-drittijiet fundamentali kemm fit-tfassil kif ukoll fl-implementazzjoni tal-politika u tal-liggi u ghall-ghoti ta' sostenn lil individwi fkażżejjiet specifici;
18. Jiddikjara li għad hemm lakuni fil-qasam tal-acċess għal rimedju għal vittmi fpajjiżi terzi ta' abbużi tad-drittijiet fundamentali relatati man-negożju u jitlob li jiġu integrati fil-ftehimet esterni tal-UE, b'mod partikolari l-ftehimet kummerċjali u ta' investiment tagħha, mekkaniżmi acċessibbli, irħas u burokratikament sempliċi li jippermettu lill-vittmi jindirizzaw tali abbużi meta l-kumpanija kkonċernata tkun stabbilita fl-UE;

¹ Proposta għal Direttiva tal-Kunsill dwar l-implementazzjoni tal-principju ta' trattament ugwali bejn il-persuni irrispettivament mir-religjon jew it-twemmin, id-diżabilità, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali (COM(2008)0426).

19. Jenfasizza li ċ-ċittadini tal-UE nghataw is-setgħa permezz tal-Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej, introdotta fit-Trattat ta' Lisbona u implementata fl-2012, li tagħti li ċ-ċittadini tal-UE d-dritt li jressqu petizzjoni lill-Kummissjoni biex tiproponi leġiżlazzjoni ġidha tal-UE; jinnota li s'issa kien hemm erba' inizjattivi ta' suċċess, li tlieta minnhom wasslu għall-ħolqien ta' leġiżlazzjoni ġidha;
20. Jistieden lill-Kummissjoni twettaq sistematikament valutazzjonijiet tal-impatt fuq id-drittijiet tal-bniedem qabel ma tikkonkludi ftehimiet esterni, b'mod partikolari ftehimiet kummerċjali;
21. Jenfasizza l-importanza tal-istabbiliment tar-regoli meħtieġa għall-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni f'każ ta' nuqqasijiet generalizzati fir-rigward tal-istat tad-dritt u tad-drittijiet fundamentali fl-Istati Membri. jappoġġa l-introduzzjoni ta' klawżoli b'saħħithom u konsistenti relatati mad-drittijiet fundamentali fit-testi operattivi tal-abbozzi ta' regolamenti li jistabbilixxu l-fondi tal-UE.
22. Jikkundanna d-deċiżjoni bla precedent u iżolata tal-Polonja li topponi l-konklużjonijiet tal-Kunsill dwar l-applikazzjoni tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali waqt il-laqgħa tal-Ministri tal-Ġustizzja fil-11 ta' Ottubru 2018 fil-Lussemburgu;
23. Ifakk il-ftehim politiku bejn l-istituzzjonijiet ewlenin tal-UE u l-Istati Membri fir-rigward tal-adeżjoni tal-UE għall-KEDB; iqis li t-tlestitja tal-proċess se tintroduċi aktar salvagwardji għad-drittijiet fundamentali taċ-ċittadini u tar-residenti tal-Unjoni; jitlob li jittieħdu l-passi meħtieġa sabiex jiġu eliminati l-ostakli legali li jimpedixxu l-konklużjoni tal-adeżjoni;

**INFORMAZZJONI DWAR L-ADOZZJONI
FIL-KUMITAT LI JINTALAB JAGHTI OPINJONI**

Data tal-adozzjoni	10.1.2019	
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: -: 0:	39 8 0
Membri preženti ghall-votazzjoni finali	Asim Ademov, Martina Anderson, Heinz K. Becker, Monika Beňová, Michal Boni, Caterina Chinnici, Rachida Dati, Frank Engel, Laura Ferrara, Romeo Franz, Kinga Gál, Ana Gomes, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Monika Hohlmeier, Sophia in 't Veld, Cécile Kashetu Kyenge, Monica Macovei, Roberta Metsola, Claude Moraes, Ivari Padar, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Udo Voigt, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský, Auke Zijlstra	
Sostituti preženti ghall-votazzjoni finali	Dennis de Jong, Anna Hedh, Lívia Járóka, Marek Jurek, Jean Lambert, Jeroen Lenaers, Andrejs Mamikins, Angelika Mlinar, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy	
Sostituti (skont l-Artikolu 200(2)) preženti ghall-votazzjoni finali	Norbert Erdős, Fernando Ruas, Adam Szejnfeld	

**VOTAZZJONI FINALI B'SEJHA TAL-ISMIJET
FIL-KUMITAT LI JINTALAB JAGHTI OPINJONI**

39	+
ALDE	Nathalie Griesbeck, Sophia in 't Veld, Angelika Mlinar, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Cecilia Wikström
ECR	Monica Macovei
EFDD	Laura Ferrara
GUE/NGL	Martina Anderson, Dennis de Jong, Marie-Christine Vergiat
PPE	Asim Ademov, Heinz K. Becker, Michał Boni, Rachida Dati, Frank Engel, Monika Hohlmeier, Jeroen Lenaers, Roberta Metsola, Fernando Ruas, Csaba Sógor, Adam Szejnfeld, Traian Ungureanu, Tomáš Zdechovský
S&D	Monika Beňová, Caterina Chinnici, Ana Gomes, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Cécile Kashetu Kyenge, Andrejs Mamikins, Claude Moraes, Ivari Padar, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Birgit Sippel, Josef Weidenholzer
VERTS/ALE	Romeo Franz, Jean Lambert, Judith Sargentini, Bodil Valero

8	-
ECR	Marek Jurek, Helga Stevens, Kristina Winberg
ENF	Auke Zijlstra
NI	Udo Voigt
PPE	Norbert Erdős, Kinga Gál, Lívia Járóka

0	0

Tifsira tas-simboli użati:

- + : favur
- : kontra
- 0 : astensjoni